25 gr.

25 gr.

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 2 szpaltach (szerokość szpalty 45 mm) po 72 grosze. Dla poszukujących pracy po 20 groszy. „Marginesowe“ po złotych 2.— za 1 mm w 1 szpalcie (szerokość szpalty 45 mm).

Rok V. | **Nr. 271.**

Kraków, sobota 20 listopada 1943.

Nie zamówione przez Redakcję rękopisy będą zwracane autorom jedynie przy dołączaniu porta zwrotnego. Prenumerata miesięczna 6.— Zł., z odnoszeniem do domu 6.50 Zł. W Rzeszy z dopłatą porta 7.50 Zł. W Gen. Gub. tylko prenumerata przez urzędy pocztowe. Konto czekowe: Warszawa 658.

Zniszczenie trzonu floty USA na Pacyfiku.

Dramatyczne bitwy morskie w rejonie Bougainville.

(tp) **Tokio,** 19 listopada. **Agencja Domei donosi na marginesie sensacyjnych i dramatycznych bitew morskich na południowym Pacyfiku, że przyniosły one w rezultacie zupełne zniszczenie głównej siły floty Stanów Zjednoczonych na Pacyfiku. Złamana jest kość pacierzowa floty amerykańskiej. Katastrofa, która zmogła flotę Stanów Zjednoczonych, zdarzyła się, pomimo, że główne dowództwo amerykańskie w dwóch tych latach wojny od czasu Pearl Harbour kilkakrotnie zmieniało swą taktykę, wobec niekończącego się szeregu klęsk, ponoszonych na morzu.**

Rzeczoznawcy zwracają uwagę, że nieszczęśliwy los dosięgnął flotę Stanów Zjednoczonych, mimo, że **naczelne dowództwo amerykańskie od czasu Pearl Harbour wielokrotnie zmieniała swoją taktykę.** Pierwszej zmiany taktyki amerykańskiej dokonano natychmiast po szeregu klęsk na morzu Koralowem i koło Midway oraz po stoczeniu trzech bitew koło Salomonów.

Taktyka Stanów Zjednoczonych opierała się do tego czasu na ataku samolotów, dowiezionych przy pomocy lotniskowców.

Niszczące i kosztowne klęski zmusiły dowództwo floty amerykańskiej do zmiany tej metody. Wypowiedziało się ono wówczas za atakami powietrznemi z baz lądowych.

Jednak i te metody, jak oświadczają rzeczoznawcy japońscy, przyniosły nowe niepowodzenie dla strategji amerykańskiej. Wobec tego przerzuciła się ona do operowania **potężnemi formacjami atakującemi,** przy pomocy których zamierzano przeprowadzić olbrzymią kampanję, celem odbicia Rabaul.

Wówczas nastąpiła ostateczna tragedja floty Stanów Zjednoczonych.

Wypadki dowiodły, że ta strategja nastręczyła lotnictwu japońskiemu doskonałą okazję do zadawania potężnych ciosów. Nawet w ciagu 20-dniowego ostatniego szeregu bitew na południowym Pacyfiku, zmuszono aljantów do ponownej zmiany swej metody, jakkolwiek zachowali oni jeszcze wciąż system ataków przy pomocy formacyj floty. Mianowicie w okresie pierwszej fazy ostatnich bitew Amerykanie najpierw zastosowali lotniskowce jako trzon swoich formacyj wypadowych, później jednak przestawili się na okręty linjowe. Kiedy Amerykańskie okręty linjowe zdziesiatkowano podczas drugiej bitwy powietrznej koło Bougainville, dowództwo amerykańskie przerzuciło się ponownie do drugiej ostateczności i przeszło do **operowania lotniskowcami.** Obecnie 5-ta bitwa koło Bougainville stoczona w środę o świcie, doprowadziła do **zniszczenia lotniskowców amerykańskich.**

Marynarka japońska od swego pierwszego wylądowania w dniu 27 października 1943 r. na wyspie Mono na południe od Bougainville aż do 17 listopada, w przebiegu 5-ciu bitew uzyskała następujące wyniki. Zatapiono:

5 lotniskowców, w tem 2 wielkiego typu, 4 okręty linjowe, 15 krążowników, 12 kontrtorpedowców lub małych krążowników, 1 wielki okręt wojenny nieznanego typu oraz 10 transportowców.

Ciężko uszkodzono: 3 lotniskowce, 2 okręty linjowe, 11 krążowników, 11 kontrtorpedowców, względnie małych krążowników, oraz 5 transportowców.

Niezależnie od tego Amerykanie stracili w przebiegu walk powietrznych przeszło 500 samolotów.

Zatopiono 2 japońskie kontrtorpedowce i uszkodzono 2 krażowniki, a 118 samolotów nie powróciło dotychczas z tych działań bojowych. Różnicę pomiędzy stratami aljanckiemi i japońskiemi należy tłumaczyć tem, że Japończycy uzyskali swoje sukcesy prawie wyłącznie dzięki użyciu swych budzących postrach samolotów torpedowych.

Szczegóły 5-tej bitwy koło Bougainville.

Tokio, 19 listopada. **Zbliżone do cesarskiej marynarki koła podają następujące szczegóły 5-tej bitwy lotniczej w rejonie wyspy Bougainville.**

Na skutek meldunku japońskich samolotów wywiadowczych, co miało miejsce o świcie dnia 17 bm., o zauważeniu silnej flotyli aljanckiej, składającej się z 3 lotniskowców, krażowników i innych jednostek marynarki, mianowicie w odległości około 10 węzłów na zachód od cyplu Mupına wyspy Bougainville, wystartowały samoloty lotnictwa marynarki, wyposażone w pociski torpedowe, ruszając natychmiast do ataku na aljancką flotylę morską.

Walka rozpoczęła się w czasie półmroku, jaki panował nad morzem. Samoloty japońskie, mimo niekorzystnej widoczności, dokonały ataku, ścierając się już przy nalocie z zaatakowanemi jednostkami. Niemal w okamgnieniu zatonął wielki lotniskowiec, który padł ofiarą pocisków torpedowych i dokładnie wycelowanych bomb japońskich; natomiast dwa lotniskowce średniego typu, 3 krążowniki oraz wielki statek nieprzyjacielski linjowy narazie nieokreślonego bliżej typu, zatonęły w ciągu kilku minut po sobie. Do baz nie powróciło 5 samolotów japońskich.

Bougainville — masowym grobem marynarzy amerykańskich.

U. S. A. straciły w trzech tygodniach 18.000 personalu marynarki.

(tp) **Tokio,** 19 listopada. **Jak stwierdza rzeczoznawca marynarki agencji Domei, północni Amerykanie w ciągu 20 dni, od 27 października, kiedy odbyła się bitwa koło Mono, aż do 17 listopada, w którym rozegrała się piąta bitwa powietrzna koło Bougainville, według ostrożnej oceny stracili 18.000 wyszkolonych oficerów i marynarzy.** Ocena ta opiera się na przypuszczalnej liczebności załóg poszczególnych okrętów wojennych: wielki lotniskowiec 1.600 ludzi, średni lotniskowiec 1.400 ludzi, okręt linjowy 1.500 ludzi, wielki okręt wojenny 1000 ludzi, ciężki krążownik 800 ludzi, krążownik 350 ludzi, wielki kontrtorpedowiec 300 ludzi, kontrtorpedowiec 150 ludzi, wielki transportowiec 800 ludzi, średni transportowiec 500 ludzi, mały transportowiec 300 ludzi.

Jedynie tylko ostatnie uderzenie kosztowało Anglo-Amerykanów conajmniej 7.000 personalu — pisze „Jomiuri Hoczi“.

Bezwartościowe gwarancje aljantów.

Bukareszt, 19 listopada. **Na marginesie twierdzenia sekretarza stanu Stanów Zjednoczonych Cordella Hulla, że na konferencji moskiewskiej uzyskano zupełne porozumienie w sprawie „wolności narodów europejskich“, pisze dziennik „Viatza“, że to co oznacza „wolność“ w zrozumieniu sowieckiem, można było stwierdzić na przykładzie państw bałtyckich, Polski, Besarabji i na Bukowinie.**

Dziennik podkreśla, że mowa Stalina po konferencji moskiewskiej wykazała wyraźnie, że Sowiety nie zamierzają w najmniejszym stopniu rezygnować ze swych żądań odnośnie do niebolszewickich wschodnich narodów europejskich. Z drugiej strony jednak, jak podkreśla „Viatza“, **nie wolno także zapominać totalnej obojętności, jaką wykazały Stany Zjednoczone wobec mniejszych państw europejskich** z tego powodu, że nie były w stanie im dopomóc, nawet w wypadku, gdyby miały jakiekolwiek własne interesy we wschodniej Europie.

„Capitala“ nawiązuje do rady aljantów pod adresem Rumunji, aby zamieniła swój ustrój autorytatywny na demokratyczny, celem zabezpieczenia sobie lepszej sytuacji i stwierdza, że rada ta nie jest niczem innem jak dalszym rozdziałem aljanckiej agitacji. W zakończeniu „Capitala“ pisze:

„Wielka Brytanja i Stany Zjednoczone nie są w możności przeszkadzenia w jakikolwiek sposób pochodowi bolszewickiemu do Europy. Nie mogą one zagrożonym narodom zaofiarować żadnych gwarancyj bez względu na to, czy są one demokratyczne czy nie. Tak wygląda prawdziwa sytuacja“.

Antybolszewickie manifestacje protestacyjne w Estonji.

Tallin, 19 listopada. **W Estonji odbyły się manifestacje protestacyjne przeciwko proklamowanym przez Stalina na konferencji moskiewskiej zakusom aneksyjnym.**

W pewnej wielkiej fabryce metalowej w Tallinie przemawiali: jeden robotnik metalowy, oraz komisaryczny kierownik Związku zawodowego. Obaj stwierdzili, że społeczeństwo estońskie ma jeszcze świeżo w pamięci rany, zadane mu przez bolszewizm przed dwoma laty. Czy Stalin sądzi, mówili mówcy, że Estończycy zapomnieli, lub że mogli zapomnieć, że ich żony i dzieci porywano wśród nocy przemocą nawpół ubrane z łóżek i wywożono w zamkniętych wagonach bydlęcych jako przymusowych robotników do Związku Sowieckiego? Do dziś dnia brzmią nam jeszcze w uszach płacze i krzyki. Patrzcie na długie szeregi grobów ofiar teroru, na jakie natrafiamy na każdym kroku. Przez cały rok byliśmy niewolnikami Sowietów. Mamy dosyć tego. Znajdujemy się obecnie wśród wiru krwawej wojny, która rozstrzygnie o naszym losie po wszystkie czasy. Jesteśmy zdecydowani walczyć wszystkiemi siłami i z najwyższym wysiłkiem po stronie Wielkich Niemiec aż do zwycięstwa nad znienawidzonym bolszewizmem.

Antybolszewickie demonstracje na Łotwie.

Ryga, 19 listopada. Na terenie Łotwy odbyły się w dniu 18 bm. uroczystości z okazji rocznicy powstania państwa. Przed 25 laty Łotwa zamanifestowała niepodległość kraju, nadając państwu własne prawodawstwo.

Z tej okazji Ryga przywdziała odświętną szatę, tonąc w powodzi flag państwowych oraz sztandarów Rzeszy. Na cmentarzu bratnich mogił, będących miejscem wiecznego spoczynku poległych w walce za naród i ojczyznę oraz na pomniku wolności złożono liczne wieńce. Uroczyste przemówienie wygłosił gen. Dankers, generalny dyrektor departamentu spraw wewn. W mowie swej podkreślił cierniową drogę ludu łotewskiego po wkroczeniu bolszewików w r. 1940 aż do chwili uwolnienia przez niemiecką siłę zbrojną. Zwrócił on również uwagę na ostatnie zamierzenie Stalina, aby Łotwę proklamować jako „naród sowiecki“, który musi być „oswobodzony“. Rozprawił się on z tem zamierzeniem Stalina, apelując do narodu łotewskiego, aby wspólnemi siłami i z zaufaniem wystąpił do walki z nawałą bolszewicką.

Depesza Führera do księcia Cyryla.

Z głównej kwatery Führera, 19 listopada. Führer przesłał J. K. Wysokości księciu bułgarskiemu Cyrylowi z okazji urodzin w dniu 17 listopada depeszę gratulacyjną, utrzymaną w serdecznych słowach.

Dyplomata sowiecki nie chce wracać do Moskwy.

Sztokholm, 19 listopada. Według wiadomości, nadeszłej z Waszyngtonu, kierownik sowieckiej misji wojskowej w Stanach Zjednoczonych, generał-porucznik Gotowted odmówił żądaniu rządu sowieckiego, by udał się do Moskwy, celem złożenia sprawozdania.

Generał Gotowted pewnego dnia znikł bez śladu z lokalu przedstawicielstwa sowieckiego. Policja Stanów Zjednoczonych, która na skutek zlecenia ambasady sowieckiej wszczeła energiczne poszukiwania, stwierdziła, że Gotowted umknął do Meksyku. Generał oświadczył, że nie chce on już powrócić do Moskwy, a pragnie nadal pozostać w Meksyku.

Postanowienia moskiewskie niepokoją katolików.

Lizbona, 19 listopada. „News Chronicle“ i „Daily Ekspress“ zgodnie donoszą, że oficjalne stanowisko arcybiskupów i biskupów rzymsko-katolickich, zgromadzonych na dorocznem zebraniu w Waszyngtonie, idzie w tym kierunku, iż postanowienia moskiewskie budzą niepokój wśród katolików.

Szczególnie pewne zagadnienia, niewyjaśnione w Moskwie, sa powodem silnego zaniepokojenia, albowiem żaden naród nie posiada prawa rozbijania rodziny, znoszenia prywatnych własności, stawiania przeszkód przedsiębiorstwom prywatnym i zakazywania kooperatywnych zabiegów, zmierzających do dobrobytu.

Walka powietrzna nad Atlantykiem.

Berlin, 19 listopada. Dnia 17 listopada popołudniu rozegrała się nad Atlantykiem bitwa powietrzna niemieckich samolotów myśliwskich z brytyjskim hydroplanem wielkiego typu. Po pierwszych strzałach zauważono jasne płomienie oraz dym, unoszący się z kadłuba „Sunderlandu“, lecącego na wysokości 600 m w kierunku południowo-zachodnim. Następny atak, jaki przypuściły niemieckie samoloty niszczące, strzaskał urządzenia sterownicze. Bezpośrednio potem rozpaczliwie broniący się „Sunderland“ przewrócił się, a następnie spadł do morza. Rozbitków nie zaobserwowano.

Ameryka straciła 8 lotniskowców.

Tokio, 19 listopada. **Na podstawie raportów urzędowych ocenia tokijski dziennik „Mainiczi Szimbun“ liczbę straconych lotniskowców amerykańskich na 8.**

Kosztowne te lotniskowce w ilości swej stanowiły więcej, niż połowę ogólnej liczby lotniskowców, posiadanych przez marynarkę amerykańską, a zostały one albo zatopione w dwudziestodniowej walce powietrznej pod Bougainville lub też poniosły ciężkie uszkodzenia, nie rokujące pomyślnego przeprowadzenia remontu. Dziennik ten oświadcza, że przypuszczalnie Stany Zjednoczone nie posiadały więcej, anizeli 15 lotniskowców, łącznie z nowowybudowanemi lotniskowcami i łącznie z średniemi, do których przebudowy posłużono się krażownikami.

Ostatnie 7 lotniskowców, jakie posiada jeszcze flota amerykańska, nie istniały jeszcze z rozpoczęciem się wojny.

Akcja niemieckich myśliwców.

Berlin, 19 listopada. Nowy sukces osiągnęły niemieckie myśliwce we srodę, w rejonie południowo-greckim, w czasie obrony przeciwko usiłowanym atakom brytyjsko-północno-amerykańskim, skierowanym na tamtejsze lotniska. Przy stracie jednego tylko własnego samolotu, straciły one 11 maszyn atakujących.

W czasie wypadu myśliwskiego przeciwko aljanckim punktom oparcia na wyspie Korsyce, myśliwce niemieckie zniszczyły dwa ciężkie bombowce aljanckie na ziemi, ciężko uszkadzając dalszy samolot 4-motorowy.

Spadochron z przed 150 laty.

Kraków, w listopadzie. Przed 150 laty nie śniło się nikomu o podróży powietrznej. Znano tylko jazdę balonem, ale były to pokazy, demonstrowane na jarmarkach i na zabawach ludowych. Potrzeba więc spadochronu jako niezawodnej konieczności przy wznoszeniu się w powietrze, oczywista rzecz, również nie istniała i trzeba było szczególnej okoliczności, ażeby komuś przyszła myśl wynalezienia go. **Pierwszy, któremu przyszła ta idea do głowy, był Andre Jaques Garnorin,** który jako francuski oficer północnej armji, w bitwie pod Marchiennes, został wzięty przez Austrjaków do niewoli. Garnorin nie był jednakże dyletantem, był on bowiem uczniem znakomitego francuskiego fizyka Charles'a. Idea skonstruowania spadochronu zaświtała w umyśle jego jeszcze gdy był w niewoli, ale brakło mu tam środków do wprowadzenia jej w czyn. Po powrocie do Francji podjął ten problemat.

Garnorin skonstruował początkowo wielki parasol, umocował go w gondoli, w której zajął miejsce.

Cały aparat umieścił w balonie, tak zwanym „statku powietrznym“, na którym po raz **pierwszy wystartował w roku 1799 z parku Monceau w Paryżu.** Na wysokości 1000 metrów przeciął linę, która trzymała jego spadochron i zaczął opadać. Upłynęło sporo czasu, zanim spadochron się otworzył. Można sobie wyobrazić, co przeżywał Garnorin w chwilach wielkiego strachu. A nawet potem, gdy się spadochron otworzył, nie opadał spokojnie, równo, lecz nieprzyjemnie huśtał się, podrywał się gwałtownie i znów opadał, co się oczywiście nie zdarza w nowocześnie skonstruowanym spadochronie, w którym jest w środku otwór, przez który może uchodzić nadmiar powietrza. Ścieśnione powietrze uchodziło tylko przez brzegi parasola Garnorin'a, przez co

cały aparat pozbawiony był równowagi w powietrzu i zagrażał bezpieczeństwu życia.

Garnorin szybko zorjentował się i poznał błąd w konstrukcji.

Skonstruował zatem **drugi spadochron** w ten sposób, że pośrodku parasola zrobił okrągły otwór, z metrowej długości otwartym dla wentylacji wężem gumowym. **Teraz loty ślizgowe były spokojniejsze.**

Rezultaty wzlotów Garnorin'a były tak duże, że zainteresował się tem brat jego, Jean Baptiste, dopomógł mu do zrealizowania jego wynalazku i umożliwił mu wiele pokazowych wzlotów. Siostrzenica jego, Eliza, 20-letnia dziewczyna, brała żywy udział w tych poczynaniach i towarzyszyła mu we wzlotach, co było jak na ówczesne czasy bardzo dziwne.

Przedsięwzięcia te ograniczały się jedynie do pokazów i miały tylko wysoką sportową wartość. Spadochron Garnorin'a nie oznaczał jeszcze wynalazku niezbędnej potrzeby, gdyż **oprócz jazdy balonem nie znano jeszcze, podczas wojny ani** w czasie pokoju, powietrznej lokomocji.

Wynalazek jednak i poczynania obu braci wraz z siostrzenicą, Elizą, stały się ważnem zapoczątkowaniem, jakby **kamieniem węgielnym, położonym pod budowę nowoczesnej lokomocji powietrznej,** która jako jeden z najrzeczywistszych tworów naszego stulecia stała się w naszem życiu, czy to w czasie wojny, czy w czasie pokoju, czemś zupełnie niezbędnem.

Dziś w bitwie powietrznej spadochron odgrywa rolę nietylko jako ratunek w nagłej potrzebie niemożności lądowania, ale wprost jako ważny środek transportowy.

Bez niego nie istniałaby możność zapobieżenia odcięciu od broni, amunicji i żywności, dostarczanych obecnie drogą powietrzną przez spadochroniarzy.

J. L.

Bój o Leros.

Berlin, 19 listopada: W nocy z 11 na 12 listopada rozpoczęła się akcja o wyspę Leros — czytamy w opisie jednego z niemieckich sprawozdawców wojennych na temat zajęcia wyspy. Pomimo niezwykle silnej akcji baterji przybrzeżnych, jednostki niemieckiej floty, wiozącej jednostki przeznaczone do lądowania, płynące pod osłoną kontrtorpedowców, wzięły kurs w kierunku wyspy, gdzie udało się grupom bojowym, przybyłym na dwóch statkach dnia 12 bm. o godzinie 5.55 rano zająć teren na wschód od miasta Leros oraz na południe od zatoki Alina.

W 24 godzin później wysadzono na ląd 3-cią i 4-tą grupę bojową, która uderzyła wzdłuż wybrzeża na północ od zatoki Alina, by następnie móc się połączyć na przesmyku, biegnącym na zachód od Leros z wyrzuconemi w południe dnia 12 listopada strzelcami spadochronowymi.

Z tego rejonu przebiły się obie grupy wzdłuż południowego brzegu zatoki do obszaru wybrzeżnego zacięcie bronionego, posuwając się w kierunku miasta Leros, zaś grupa północna weszła o godzinie 7-ej dnia 14 listopada do miejscowości San Marina. Na niewielkiem wzniesieniu opodal miasta znalazła się grupa południowa w zażartych walkach z Anglikami oraz formacjami włoskiemi Badoglia, które dysponowały zarówno ciężką bronią, jak i świetnie rozbudowanemi pozycjami, tudzież przewagą liczebną w ludziach i uzbrojeniu. Mimo to jednak oddziałom niemieckim udało się wtargnąć na pagórkowaty teren, leżący na północny-zachód od Leros. Aljanci podjęli bezpośrednio potem koncentryczny kontratak, zagrażający niemieckiemu przyczółkowi mostowemu, bowiem rozdzielili klinem drogę do zatoki.

W godzinach popołudniowych dnia 15 listopada wzięto szturmem dwie strategiczne pozycje, leżące na zachód od zatoki Pandeli, przyczem zajęto w walce tę zatokę, stanowiącą nowy punkt do wysadzenia wojsk. Równocześnie padły: zamek leżący na północ od Leros, miasto Leros oraz miejscowość Pandeli.

Zkolei podjęto planowe oczyszczanie wyspy. Formacje niemieckie zaopatrywane były w posiłki drogą morską, jak i z powietrza, a równocześnie poważne liczebnie jednostki niemieckiego lotnictwa zadecydowały o akcji niszcząc bombami oraz bronią pokładową przeciwnika, który daremnie usiłował przeszkodzić postępowi wojsk niemieckich. Po 5-dniowej walce, jaka toczyła się po obu stronach z niesłychaną zaciekłością, o godz. 23 dnia 16 listopada skapitulowała znajdująca się w rękach angielskich południowo-wschodnia brama do Europy i w ten sposób zamknięto zaporę, prowadzącą do wschodniego rejonu morza Śródziemnego.

Zdobycie Leros wykazało w obecnej fazie wojny ponownie i z całym naciskiem, do jakiego stopnia dowództwo niemieckie zachowało swą pełną aktywność we wszystkich dziedzinach operacyjnych, zarówno w ataku, jak i w obronie — pisze „Deutsche Allgemeine Zeitung“ na marginesie ostatniego wyczynu wojsk niemieckich.

Zwycięstwo to — jak pisze dziennik — wyrwało Anglikom bazę morską z ich systemu strategicznego na morzu Śródziemnem, uważaną przez nich samych za szczególnie ważną. W praktyce obecnie cały Dodekanez wraz z najważniejszemi wyspami Rodos, Kos, Kalynnos, Leros, Stampalia, Levitha, Karpathos i Kases znajduje się w rękach niemieckich, a ponadto już oddawna wyspy Sporady i Cyklady są w posiadaniu niemieckiem.

Jeszcze na 24 godzin przed kapitulacją służba sprawozdawcza Anglików w sprawie Leros ustanowiła rekord optymistycznych fałszerstw, wobec czego ten wypadek stał się wprost klasycznym przykładem, że Anglicy stają się najwymowniejsi i przedstawiają sytuację, jako szczególnie korzystną ze swego stanowiska, jeżeli w rzeczywistości ich sytuacja bojowa jest najbardziej beznadziejna.

Żołnierze niemieccy przez zdobycie Leros — pisze „Berliner Boersenzeitung“ — dokonali wyczynu zbrojnego, który niezależnie od trudności związanych z wylądowaniem znajduje swój wyraz w wysokiej liczbie jeńców. „Völkischer Beobachter“ nazywa kapitulację Leros szczególnie ciężkim ciosem dla planów angielskich. Anglicy pomimo swoich chełpliwych zapowiedzi, nie zdołali uzyskać na morzu Egejskiem ani panowania na morzu ani też w powietrzu.

Sukcesy japońskiego lotnictwa armji.

Tokio, 19 listopada. Kiedy lotnictwo marynarki japońskiej w rejonie Wysp Salomońskich w ciągu 20 dni odniosło pięć wielkich zwycięstw pod Bougainville, lotnictwo armji lądowej na Nowej Gwinei w dalszym ciągu dokonuje nieustannych wypadów przeciwko pozycjom aljanckim.

I tak w dniu 15 bm., jak donoszą z pewnego południowo-pacyfikowego punktu oparcia, samoloty japońskie zaatakowały znów w rejonie rzeki Markiam lotnisko Nasarawa, strącając w walce przeciw 50 aljanckim myśliwcom 18 maszyn nieprzyjacielskich. Dalszych 7 samolotów aljanckich zapalono lub też zniszczono na miejscu lądowania. W czasie tej akcji Japończycy stracili 7 maszyn.

Zniszczenia armji czungkińskiej.

Szanghaj, 19 listopada. W czasie walk na pograniczu prowincji Hunan, w dniu 15 bm. zniszczono 20.000 ludzi 73-ciej armji czungkińskiej. Najdotkliwiej ucierpiała 77-ma i 15-ta dywizja tej armji.

Po wyparciu 66-tej i 79-tej armji czungkińskiej w góry Pashan, podjęto pościg za nieprzyjacielem. Armja 73-cia Czungkingu przypuściła atak na flankę wojsk japońskich prących naprzód. Wojska czungkińskie wpadły jednak w zgotowaną zasadzkę i uległy zniszczeniu, jak donoszą japońskie raporty z frontu.

*

Według wiadomości Reutera, główne dowództwo czungkińskie podało do wiadomości, że Japończycy zajęli Lishien. Wojska japońskie w pobliżu Iczang otrzymały również znaczne posiłki i wykonały wypad o 80 mil na południe od tego miasta.

Walki koło Salomonów trwają dalej.

Tokio, 19 listopada. Główna kwatera cesarska komunikuje:

Formacje lotnictwa marynarki japońskiej zaatakowały wczesnym rankiem dnia 17 listopada przed zatoką Torokino na Bougainville grupę transportowców aljanckich mimo gwałtownej obrony 30 samolotów aljanckich. Pozatem w czasie lotu powrotnego formacje te nawiązały gwałtowne walki ze 100 samolotami aljanckiemi. Samolotom japońskim udało się przytem zatopić trzy statki transportowe średniej wielkości, oraz uszkodzić względnie wzniecić pożary na jednym dalszym, średniej wielkości transportowcu oraz jednym kontrtorpedowcu. 18 samolotów aljanckich zestrzelono. Pozatem w punkcie lądowań aljanckich zaobserwowano liczne pożary. Japończycy stracili 10 samolotów.

Zagłębie Donieckie nieużyteczne.

Genewa, 19 listopada. Ze sprawozdania sowieckiej komisji badawczej, wysłanej do Zagłębia Donieckiego, wynika, jak donosi „Times“ m. i., że tereny Zagłębia Donieckiego przedstawiają obraz całkowitego spustoszenia. Cofające się wojska niemieckie do tego stopnia zniszczyły wartość objektów przemysłowych, że nawet przy największym wysiłku organów Związku Sowieckiego nie będzie można w ciągu najbliższych 10-ciu lat mieć jakichkolwiek korzyści.

Na marginesie stwierdzenia londyńskiego „Timesa“, że całe Zagłębie Donieckie jest tak dalece zniszczone, że Unia Sowiecka w ciągu przyszłych 10-ciu lat nie będzie mogła z niego czerpać żadnego użytku, mówi się w Berlinie, że do tego stwierdzenia nie potrzeba już dodawać żadnego słowa. Kopalnie węgla, które nie zostały już zalane wodą na skutek wysadzenia w powietrze grobli pod Zaporożem, zatopione zostały na skutek stale wzrastającej wody gruntowej w szybach, ponieważ na skutek zniszczenia olbrzymiej siłowni przerwana została dostawa prądu dla pomp elektrycznych w Zagłębiu Donieckiem.

Niezmienne gwałtowne walki na wschodnim froncie.

Berlin, 19 listopada. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje z głównej kwatery Führera w dniu 18 listopada:

W wielkim łuku Dniepru bolszewicy kontynuowali swoje daremne ataki na południowy zachód od Dniepropetrowska i na północ od Krzywego Rogu. W zaciętych i obfitujących w niezwykle ciężkie straty dla nieprzyjaciela walkach zniszczono jedynie na odcinku jednej dywizji grenadjerów pancernych 58 czołgów sowieckich.

Na północny zachód od Czerkas panowała ożywiona lokalna działalność bojowa.

W rejonie bojowym na zachód od Kijowa nasze wojska pod Żytomierzem po odparciu gwałtownych ataków nieprzyjaciela dokonały wypadu dalej w kierunku północnym i odbiły ważne odcinki terenu. Pod Korosteniem trwają dalej ciężkie walki z przeważającemi siłami nieprzyjacielskiemi.

W rajonie Homla odparto na południowy zachód od miasta silne, wspierane czołgami ataki, a lokalne włamania powstrzymano. Na północ od miasta spełzły na niczem ponowne wypady nieprzyjaciela.

Na zachód od Smoleńska toczy się dalej bitwa obronna z niezmniejszoną gwałtownością. Nacierających przez cały dzień skoncentrowanemi siłami bolszewików krwawo odparto, miejscami w zażartych walkach wręcz. Nieprzyjaciel stracił tu w dniu wczorajszym 94 czołgi.

W rejonie na wschód od Witebska bolszewicy atakowali kilkakrotnie bezskutecznie.

Na południowy zachód od Newla są w toku gwałtowne walki z ciężkiemi grupami bojowemi nieprzyjaciela, dokonującemi wypadów z rejonu włamania w kierunku południowym i południowo-wschodnim.

Formacje dziesiątej dywizji artylerji przeciwlotniczej odznaczyły się szczególnie w rejonie bojowym pod Kijowem i Żytomierzem, włączając się zdecydowanie do walk na ziemi.

Na froncie południowo-włoskim jedynie obustronna działalność artylerji i oddziałów zwiadowczych.

Próby ataku nieprzyjacielskich formacyj powietrznych w ciągu ubiegłej nocy na miejscowości w zachodnim i północnym rejonie Rzeszy wyrządziły nieznaczne szkody. Łącznie zestrzelono wczoraj ponad Rzeszą Niemiecką, okupowanemi obszarami zachodniemi i w rejonie morza Śródziemnego 16 samolotów nieprzyjacielskich, przeważnie ciężkich bombowców, a ponad Atlantykiem jeden nieprzyjacielski hydroplan wielkiego typu.

Jak podano do wiadomości w drodze doniesienia nadzwyczajnego, niemieckie oddziały armji lądowej i lotnictwa pod dowództwem generała-porucznika Müllera zdobyły w dniu 16 listopada angielską bazę morską Leros. Biorące udział w tej operacji siły marynarki wojennej i lotnictwa dzięki swej zdecydowanej i skutecznej akcji stworzyły warunki dla wysadzenia wojsk na ląd, zadając ciężkie straty nieprzyjacielskim siłom morskim i powietrznym.

Pomimo silnego ognia obronnego baterji nadbrzeżnych wymusiły one wysadzenie wojsk na tej skalistej wyspie, podczas gdy samoloty bojowe i nurkowe ostatecznie złamały siłę oporu nieprzyjaciela.

Dzielnym wojskom, wysadzonym na wyspę, poddało się 200 angielskich oficerów i 3.000 żołnierzy pod dowództwem angielskiego dowódcy wyspy generała Tilney oraz 350 oficerów i 5.000 żołnierzy włoskich wojsk Badoglia pod dowództwem admirała włoskiego Mascharpa. Zdobyto 10 ciężkich angielskich dział przeciwlotniczych, 20 dział przeciwlotniczych kalibru 2 cm, około 120 dział, dochodzących do kalibru 15 cm i 80 przeciwlotniczych karabinów maszynowych.

W czasie poprzedzających walk marynarka wojenna i lotnictwo zniszczyły 9 kontrtorpedowców i jednostek konwojowych, dwa okręty strażnicze, dwie łodzie podwodne, jedną kanonierkę, cztery statki handlowe o pojemności okrągło 12.000 brt. oraz kilka małych statków, dowożących posiłki, zaś jeden krążownik, jeden kontrtorpedowiec i dwie jednostki konwojujące ugodzono ciężko lub niszcząco.

Upadek Leros utrudnia operacje na Bałkanach.

Sztokholm, 19 listopada. Korespondenci londyńscy dzienników szwedzkich jednogłośnie stwierdzają, że **fakt kapitulacji Lerosu wywołał w Anglji niezadowolenie i zaniepokojenie a zarazem dał się odczuć jako nieprzyjemna porażka.**

Zdaniem **„Dagens Nyheter“** wielkie nadzieje pokładane przez angielską opinję publiczną w spodziewaną i na wielką skalę **zakrojoną aljancką operację na Bałkanach, spełzły na niczem wskutek upadku Lerosu.** Londyńska **„Star“** wyraża się o tym wypadku jako o niewygodnym ciosie. Dzienniki domagają się oświadczenia rządowego. Jak informuje **„Svenska Morgenbladet“**, pod adresem rządu angielskiego zwracają się z zapytaniem, czy czynniki wojskowe nie za bardzo zdawały się na Włochów lub też, czy akcja na Dodekanezie nie została zbyt wcześnie podjęta.

Upadek wyspy Leros staje się nowym argumentem kierowniczych kół angielskich, który przestrzega Anglików przed zbyt szybkiem zakończeniem wojny. Według opinji korespondenta w Londynie dziennika „Svenska Dagbladet“, upadek Lerosu będzie miał niewątpliwie następstwa natury politycznej. Minister wojny Grigg będzie musiał w Izbie Gmin odpowiedzieć na szereg niemiłych pytań. Według opinji korespondenta w Londynie dziennika „Dagens Nyheter“ sprawa żółwiego tempa aljanckiej ofensywy we Włoszech oraz porażki na wyspie Leros wywołały wielkie zdumienie wśród członków angielskiego parlamentu, jak również i w prasie angielskiej.

Szwajcarja: „Sytuacja nad dolnym Dnieprem ustabilizowana“.

Berno, 19 listopada. Omawiając pogląd na sytuację wojenną, pisze dziennik szwajcarski **„Tribune de Lausanne“**, co następuje:

Nawet Moskwa przyznaje, że **ustabilizowała się sytuacja armji niemieckich na odcinku dolnego Dniepru. Również i przebieg wypadków wojennych we Włoszech uważać należy jako korzystny dla Niemców.** Dobrze już od tygodnia nie rusza z miejsca ofensywa Anglo-Amerykanów. W raportach nadchodzących z Algieru, przypisuje się winę „złemu stanowi pogody“. **Ponieważ zima dopiero się zaczyna, trudności takie trwać mogą jeszcze całe miesiące.**

Ale Niemcy na swem koncie czynnem zanotować **mogą nie tylko te sukcesy obronne, ale osiągnęli oni ponownem obsadzeniem wyspy Leros sukces pozytywny** — tak dalej pisze dziennik szwajcarski. — Obserwując zdala, niezrozumiała jest ta porażka aljantów. Czyż nie twierdzą oni, że panują nad morzami? A cóż się stało z ich „przewagą lotniczą“, o której tak dużo mówiono w czasie operacyj w północnej Afryce i na Sycylji? **Morze Egejskie jest obecnie „strefą geograficznej przewagi“ Niemców.** Aljanci nie są w stanie operować tam swemi formacjami, bez narażenia się na katastrofę. Taki jest strategiczny wniosek ostateczny, jaki wyciągnąć należy z kapitulacji wyspy Leros.

Ataki lotnictwa amerykańskiego na terytorjum chińskie.

Szanghaj, 19 listopada. Jak donosi agencja „Central Press“, w dniach 16 i 17 bm. zaatakowały samoloty lotnictwa Stanów Zjednoczonych miasta Hongkong i Swatow, leżące na południowem wybrzeżu Chin. W walkach powietrznych nad Hongkongiem zestrzelono 42 samoloty myśliwskie. W ataku lotniczym, jaki miał miejsce w dniu 17 listopada popołudniu na miasto Swatow, brało udział jedynie 25 bombowców, które — jak donosi „Central Press“ — zrzuciły bomby, nie wybierając specjalnego celu, przyczem miała zginąć pewna liczba osób cywilnych, Chińczyków.

Żniwo śmierci w Kalkucie.

Sztokholm, 19 listopada. Agencja Reutera stale podaje dane cyfrowe o katastrofie głodowej w Indjach. I tak we wtorek w Kalkucie zmarło z głodu 59 osób w szpitalach miejskich. W poniedziałek zmarło 163 Hindusów z wyczerpania. W ostatnich dwóch tygodniach pozbierano z ulicy 1.180 zwłok osób zmarłych z głodu, podczas gdy w szpitalach śmiercią głodową zginęło podobno 1.014 osób. Cyfry powyższe odnoszą się wyłącznie tylko do miasta Kalkuty.

KRONIKA

LISTOPAD 19 Piątek

Dziś: Elżbiety wd.
Jutro: Feliksa Valois

*

Dziś obowiązuje zaciemnienie od g. 16.45 do 6.40

Wzrost uprawy cykorji w Gen. Gub.

(tp) **Kraków**, 19 listopada. Na terenie b. Polski uprawa cykorji była dość silnie rozbudowana. Na podstawie statystyki, powierzchnia uprawy cykorji wynosiła około 2.500 ha.

W związku z przyłączeniem zachodnich terenów b. Polski do Rzeszy Niemieckiej, główne obszary uprawy cykorji odpadły od Generalnego Gubernatorstwa. Aby na odcinku gospodarki środkami kawowemi stać się samowystarczalnym, władze Generalnego Gubernatorstwa przystąpiły z całą energją do uprawy cykorji. Dzięki temu w 1942 r. powierzchnia uprawy cykorji w Gen. Gub. wynosiła okrągło 1.000 ha. Areał uprawy cykorji w roku bież. wynosi 1.300 ha.

Jak widać, powierzchnia uprawy cykorji w Gen. Gub. wynosi obecnie 52 proc. powierzchni uprawy cykorji w r. 1939. Główne obszary uprawy cykorji znajdują się obecnie w Okręgu lubelskim; na drugiem miejscu należy wymienić Okręg krakowski. Zaopatrywanie ludności w środki kawowe odbywa się, podobnie jak w Rzeszy, za pomocą przydziałów.

Kronika żałobna.

(lem) **Kraków**, 19 listopada. W ostatnich dniach zmarli w Krakowie: **Karol Osiński**, lat 55, monter wodociągowy; **Marcela Fiq**, służąca; **Karol Garnczarek**, ur. 1943, syn drukarza; **Tomasz Pomianek**, lat 70, ortopedysta; **Franciszka Kozak**, wdowa po robotniku; **Jadwiga Mańkowska**, lat 85, zaucz.; **Rudolf Honda**, lat 95; **Anna Grojecka**, lat 47; **Władysław Smulczykowski**, lat 53, elektromonter.

(tp) **DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ DLA GENERALNEGO GUBERNATORSTWA** z dnia 6 listopada 1943 r., Nr. 88 zawiera: Rozporządzenie o przywróceniu odebranej w czasie panowania sowieckiego w Galicji własności prywatnej na nieruchomościach i gruntach użytkowanych w celach przemysłowych. Ósme zarządzenie do kolejowego regulaminu przewozu dla Generalnego Gubernatorstwa. — Dziennik Rozporządzeń dla Generalnego Gubernatorstwa z dnia 10 listopada 1943 r., Nr. 89 zawiera: Rozporządzenie policyjne w sprawie tablic ulicznych, tabliczek z numerami domów, planów sytuacyjnych, spisów budynków, tabliczek na drzwiach mieszkań i wykazów domowników. — Dziennik Rozporządzeń dla Generalnego Gubernatorstwa z dnia 11 listopada 1943 r., Nr. 90 zawiera: Rozporządzenie o ustaleniu planu budżetowego Generalnego Gubernatorstwa na rok gospodarczy 1943.

Nowe wykazy domowników w G. G.

Rozporządzenie policyjne w sprawie tablic ulicznych.

Kraków, 19 listopada. **Z dniem 10 listopada br. weszło w życie rozporządzenie policyjne w sprawie tablic ulicznych, tabliczek z numerami domów, planów sytuacyjnych, spisów budynków, tabliczek na drzwiach mieszkań i wykazów domowników (Dz. Rozp. dla G. G. Nr. 89, str. 627).**

Na mocy powyższego rozporządzenia w każdem mieście Generalnego Gubernatorstwa umieścić należy na rogach ulic i placów tablice uliczne, pisane alfabetem łacińskim, przyczem starosta powiatowy może postanowić to samo dla gmin wiejskich (gromad). **Starosta powiatowy (starosta miejski) nadaje nazwy ulicom i placom.** Za umieszczenie i utrzymanie tablic odpowiedzialny jest burmistrz (wójt). Na mocy tego samego rozporządzenia w każdej miejscowości należy wszystkie grunta zabudowane lub przeznaczone na cele budowlane zaopatrzyć w numer domu. O ile ulice i place zaopatrzone są w tablice uliczne, to grunta należy ponumerować bieżąco według ulic i placów. Poza tem należy grunta w obrębie gmin wiejskich (gromad) lub części miejscowości, oznaczone samodzielnemi nazwami (wioski, dobra ziemskie, folwarki, osady itp.) stosownie do położenia przenumerować bieżąco w ten sposób, aby odnalezienie ich było ułatwione. W osiedlach rozrzuconych lub odległych domach umieścić należy wyraźnie alfabetem łacińskim na dolnej ćwiartce tabliczki numerowej nazwę gminy wiejskiej lub miejskiej (gromady), do której należy grunt. Numery domów przydziela burmistrz (wójt); właściciele gruntów są obowiązani dostarczyć tabliczek numerowych i umieścić je oraz utrzymywać w porządku.

Dla każdego domu należy sporządzić wykaz domowników w potrójnym egzemplarzu. Wykaz domowników winien zawierać wszystkie osoby nie będące Niemcami, mieszkające w tym domu, ułożone podług mieszkań w sposób przejrzysty. Obok numeru mieszkania wpisać należy imiona i nazwiska, daty urodzenia i miejsca urodzenia wszystkich osób, mieszkających w poszczególnych mieszkaniach. Wykaz domowników należy, w razie zmiany mieszkania poszczególnych mieszkańców, bezzwłocznie w ten sposób sprostować, ażeby przejrzystość była nadal zachowana. Za prowadzenie wykazu domowników odpowiedzialny jest właściciel nieruchomości.

Uregulowanie długów b. polskich kolei państwowych

Kraków, 19 listopada. W Dzienniku Rozporządzeń dla Generalnego Gubernatorstwa Nr. 81 z dnia 7 X 1943 r. ukazało się rozporządzenie Generalnego Gubernatora w sprawie przyznania odszkodowań za utratę roszczeń przeciwko b. polskim kolejom państwowym.

W paragrafie od 1 do 5 wyżej podanego rozporządzenia wymienione są przypadki, w których, bez uznania roszczenia, można przyznać odszkodowanie osobom niemieckim i przynależnym do narodu niemieckiego ze specjalnego majątku Kolei Wschodniej, a między innemi z tytułu świadczeń i dostaw, dokonanych na rzecz b. polskich kolei państwowych.

Szczególne znaczenie stanowi dla nas przepis paragrafu 1 (2), w myśl którego można wypłacić odszkodowanie obywatelom b. państwa polskiego (za wyjątkiem żydów) i to od dnia złożenia wniosku za utratę wierzytelności z powodu wypadków w ruchu, które wydarzyły się przed 1-ym września 1939 r. na linjach b. polskich kolei państwowych, należących obecnie do sieci Kolei Wschodnich Gen. Gub., łącznie z Okręgiem Galicja. Odszkodowanie przyznawane jest tym osobom, które w chwili złożenia wniosku są niezdolne do zarobkowania więcej aniżeli 66 2/3% i znajdują się w potrzebie bez zawinienia. W razie zaistnienia tych przesłanek można od chwili złożenia wniosku przyznać miesięcznie następujące kwoty maksymalne, które mogą być każdego czasu odwołane: 93 zł. 84 gr. osobie otrzymującej rentę, 52.20 zł. wdowie po osobie otrzymującej rentę, 23.75 zł. sierocie zupełnej poniżej lat 14.

Wnioski o przyznanie odszkodowania należy kierować do Generalnej Dyrekcji Kolei Wschodniej w Krakowie, plac Matejki 1, najdalej do dnia 31 grudnia br. Termin końcowy musi być bezwzględnie zachowany, gdyż w przeciwnym razie spóźnione wnioski nie będą uwzględniane.

W kilku wierszach.

Jak donoszą z Buenos Aires, prezydent państwa Boliwji, gen. Panjaranda i prezydent Paragwaju, gen. Morinigo, po krótkiem spotkaniu, odbytem w odległych lasach nad granicą boliwijsko-paragwajską, powrócili znowu do La Paz, względnie Asuncion.

*

W czasie pobytu swego w Nankinie, zwiedził S. Ch. Bose w czwartek rano mauzoleum Sun-Yatsena, „Ojca nowych Chin". Następnie złożył on wizytę grzecznościową prezydentowi Wangczin-wejowi.

*

Admiralicja brytyjska podała do wiadomości, że brytyjska łódź podwodna „Usurpator" uchodzić musi jako zaginiona. Należała ona do klasy Ursula i posiadała wyporność wody 560 ton. Załoga składała się z 27 ludzi.

Niedobrze być kawalerem.

(Ap.) *Jeżeli chodzi o kawalerów i o opodatkowanie ich, to jak wykazują badania, już w XX wieku przed Chr. zmuszano mężczyzn pogrążających stanem małżeńskim do opłacania pewnej kwoty na rzecz państwa.*

W późniejszych czasach, aby przeszkodzić wzrastającemu stale bezżeństwu, ogłoszono w IX w. po Chr. w Rzymie t. zw. „Lex Papea Poppaca". Według tego prawa, każdego mężczyznę 25-letniego, a kobietę 20-letnią, o ile nie wstąpili w związki małżeńskie, ograniczano w prawie dziedziczenia. Kawalerowie nie otrzymywali ponadto żadnych honorowych urzędów, a w teatrze miejsca najgorsze.

W wiekach średnich ponownie podjęto zaciętą walkę przeciw starokawalerstwu. W Saksonji zaliczano mężczyznę nieżonatego po skończonym 50 roku, 3 miesiącach i 3 dniach do starych kawalerów. Ponieważ pogardzał on stanem małżeńskim, prawo odbierało mu możność zarządzania swoją własnością.

Gorzej jeszcze obchodzono się z kawalerami po wojnie 30-letniej. Jeżeli w Alzacji przekroczył kto 30 rok życia, a po trzykrotnem upomnieniu magistratu nie ożenił się w przeciągu roku, narażał się na niebezpieczeństwo stawienia go pod pręgierz i obrzucenia zgniłemi jajami. Ponadto kładziono areszt na jego majątek, który mógł otrzymać z powrotem dopiero po przedłożeniu kontraktu ślubnego.

Magistrat norymberski stosował przez pewien czas równie surowe kary. Każdy mężczyzna po 20 roku życia i każdy wdowiec nieożeniony w dwa lata po śmierci żony, musiał oddawać 3/4 swoich dochodów, a jeśli tego nie uczynił, był karany więzieniem o chlebie i wodzie, dopóki nie okazał gotowości ożenienia się.

W prowincji hannowerskiej istniała w połowie XVIII wieku niezliczona ilość nieprzyjaciół małżeństwa. Według ustaw karnych, golono każdego kawalera po 41 roku życia. Ceremonja odbywała się publicznie na rynku. Tak naznaczonym nie wolno było pod ciężką karą nosić peruk, a w gospodach i restauracjach nie podawano im potraw, ani napojów.

Nawet u niektórych dzikich narodów prześladowano kawalerów, a nierzadko stosowano względem nich ciężkie kary. Bardzo energiczne okazały się matki posiadające córki w stanie Oregon w północnej Ameryce. Przeprowadziły one prawo, którego jeden paragraf powiadał: „Każdy mężczyzna bezżenny, który osiedli się w naszym obwodzie, musi ożenić się najpóźniej do 3 lat. W przeciwnym razie zostanie wydalony, lub powieszony".

W istocie rzeczy zdarzyło się raz, że przyprowadzono trzech upartych starych kawalerów pod szubienicę, lecz gdy już zakładano im pętlicę na szyje, przysięgli pospiesznie poprawę i każdy z nich zaręczył się w przeciągu trzech tygodni.

Gabinet w Wenezueli ustąpił. Na temat powodów tego ustąpienia dotychczas nic nie podano do wiadomości.

*

Papież Pius XII — jak donosi radjo rzymskie — przyjął w środę na prywatnej audjencji znanego kompozytora Pietro Mascagni.

PKH
POLSKIE KINA W KRAKOWIE

Od dnia 19 do 25 listopada 1943:

APOLLO św. Tomasza 11.
POWIERZAM CI MOJĄ ŻONĘ
Heinz Rühmann, Lil Adina.

WANDA św. Gertrudy 5.
KĄPIEL NA KLEPISKU
Heli Finkenzeller, Will Dohm.
Film kolorowy.

SZTUKA św. Jana 6.
NOC W WENECJI
Heidemarie Hatheyer, Hans Nielsen.

ATLANTIC Stradom 15.
DZIECI SZCZĘŚCIA
Johannes Riemann, Carola Höhn.

UCIECHA Starowiślna 16
ZOFIÓWKA
Harry Liedtke, Hannelore Schroth

STELLA Lubicz 15.
GWIAZDA Z NAD RIO
La Jana, Gustaw Diessl.

Początki seansów w dnie powszednie o godzinie 13.30 i 15.30. W niedziele i święta o godzinie 11.30, 13.30 i 15.30.

FORTEPIANY
Kraków, ul. Grodzka 40

MEBLE
Sypialnie, szafy kombinowane, trójdzielne — poleca
W. STAWOWY — KRAKÓW,
Starowiślna 35 — w sieni na prawo.

Cegłę szamotową
zaprawę szamotową
cegłę supremową
kafle
dostarcza z składnicy
Firma **„Keramik"**
Krakau, Dominikanerplatz Nr. 2.
Telefon 226-18. 2167k

Wolne posady

Szewskiego czeladnika na naprawy, potrzeba zaraz. Kraków, Szpitalna 20.

Potrzebni fachowi i niefachowi robotnicy, technicy na wyjazd. Dobre wyżywienie, obuwie i dodatkowe karty żywnościowe dla rodzin na miejscu. Zapewniona opieka nad robotnikami Firmy. Zgłaszać się: Kraków, Biuro Ogłoszeń „Fiducia". Florjańska 15, I. p., Sandomierz, Hotel Polski, pokój 6, Radom, Kozienicka 18, m. 6. 8640

Dziewczyna, do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa jednoosobowego, zaraz poszukiwana. Zgłoszenia: Kraków, Grodzka 11/9. 7890

Służąca do wszystkiego, potrzebna zaraz, warunki dobre. Kraków, Florjańska 36/6, II. p. 8510

Potrzebna dziewczyna do pomocy domowej zaraz. Kraków, św. Filipa 8/9. Zgłoszenia od godz. 8—13. 8572

Dziewczyna, do pomocy pani domu, potrzebna, niemiecka rodzina. Kraków, Karmelicka 17/9. 8573

Potrzebna natychmiast pomocnica domowa, dochodząca, lub z mieszkaniem. Zgłoszenia: Kraków, Długa 33/10. 8698

Stolarzy kilku przyjmie Wytwórnia Mebli, Kraków, Stradom 16. 8799

Szofer-mechanik, poszukiwany od zaraz, niemiecki pożądany. Zgłoszenia: „Miraculum", Kraków, Obożna 14, tel. 117-84.

Przyjmiemy od zaraz dwie pokojowe hotelowe, czyste, zgrabne i pilne, znające nieco język niemiecki w wieku 20 do 25 lat. Mieszkanie i wyżywienie na miejscu. Zgłoszenia: Hotel „Deutscher Hof", dawniej Hotel Francuski, Krakau, Pijarska 13, codziennie między godz. 12—14. 2122k

Pomocnica domowa, młoda, potrzebna do wiedeńskiej rodziny kupieckiej z dziećmi, od zaraz. Znajomość języka niemieckiego pożądana, lecz nie warunkiem. Zgłoszenia osobiste w niedzielę, 20. 11. w godzinach 14-h—16-h. Krakau, Szymanowskiego 13/9.

Lekarz poszukuje pomocnicy domowej od zaraz. Utrzymanie, spanie i wynagrodzenie. Osobiste zgłoszenia z referencjami Kraków-Podgórze, ul. Bednarska (dawn. Wita Stwosza) Nr. 7A, między godz. 4—5 popołudniu. 8675

Poszukuje się od 1 grudnia 1943 dziennej gospodyni, do prowadzenia samodzielnego kawalerskiego gospodarstwa domowego. Zgłoszenia codziennie między godziną 13.30 a -4.30 Kraków, ul. Grabowskiego-Boczna Nr. 4/5. 8967

Sprzątaczka potrzebna zaraz. Najchętniej osoba starsza od 40, czysta i uczciwa. Zgł. osob.: Kraków, Zielona 17/5.

Poszukuję frebianki do 3-letniego dziecka na wieś, tylko z poleceniami. Zgłoszenia piśmienne: Minoga, p. Skała, Kreis Miechów. Jaroszyńska. 8679

Potrzebna, sympatyczna, do małego gospodarstwa domowego, z początkami niemieckiego. Warunki: mieszkanie, utrzymanie, płaca. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 8743".

Inteligentna panna, do dziecka, potrzebna. Trochę znajomości języka niemieckiego pożądane. Zgłoszenia: Krakau, Brombergerstr. (Urzędnicza) 43/5. 8764

Rodzina niemiecka, poszukuje czystej i uczciwej, dziewczyny, do gospodarstwa domowego, za dobrem wynagrodzeniem. Zgłoszenia: Kraków, Bandurskiego 36/2.

Chłopiec do posyłek wzwyż lat 14, poszukuje „Dom Ekspedycyjno-Celny" w Krakowie. Zgłoszenia: Kraków, Florjańska 7/3, firma „Europa", od godz. 9—12 i 2—5. 7497

Gorseciarka, umiejąca szyć także bieliznę, poszukiwana. Zgłosz.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7536".

Fryzjer damski, względnie fryzjerka, dobra siła, potrzebna. Gwarancja, ewentualnie mieszkanie. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7574".

Potrzebna, od zaraz, panienka, młoda, inteligentna, na dobrą posadę. Praca lekka, czysta. Zgłoszenia codziennie od godz. 8 do 5, Kraków, ul. św. Łazarza 13

Natychmiast poszukuję do pomocy w gospodarstwie domowym w godzinach 8—16, osoby uczciwej, sumiennej. Zgłoszenia osobiste: Kraków, Grodzka 26/7, III. p., ganek 7632

Potrzebna, na prowincję, od zaraz samotna, inteligentna, w wieku do lat 35, do wychowania 4-letniego chłopczyka i prowadzenia samodzielnie gospodarstwa domowego. Zgłoszenia z życiorysem i fotografią pod adresem: lek.-dent. Zofia Kuś-Rozmysłowicz, Limanowa. 7660

Wdowiec, z dwojgiem dzieci, poszukuje młodej, energicznej i czystej pani, do prowadzenia samodzielnie domu na dobrych warunkach. Zgłoszenia: Kraków, Starowiślna 75. Sklep obuwia. 7716

Przyjmę, zdolnego, pomocnika fryzjerskiego, od zaraz. Marian Raczek, Fryzjer, Skawina. 7752

Buchalterka, może być początkująca, z niemieckim i maszynopismem, obeznana z pracami biurowemi, potrzebna natychmiast. Zgłosz.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7835".

Służąca, z gotowaniem, potrzebna od zaraz. Zgł.: Kraków, Florjańska 28 (Sklep Galanteryjny). 7882

Do prowadzenia gospodarstwa domowego, poszukuję osoby, znającej język niemiecki. Zgłosz.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7957".

Potrzebna, kucharka-gospodyni, do samodzielnego gotowania, prania, prasowania, szycia, cerowania, od zaraz na wyjazd. Zgłosz.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 8051".

Młoda, dziewczyna, może być z prowincji i bez praktyki, potrzebna zaraz na stałe, do Krakowa, do lekkich robót domowych, do jednej pani z dzieckiem. Kraków, Grottgera 26/2. 8121

Krawiecki czeladnik, oraz uczeń zostaną przyjęci zaraz. Wyżga, Kraków, Stradomska 7. 8134

Pokojówka, czysta, uczciwa, z praniem i prasowaniem, potrzebna zaraz na wieś do polskiego domu. Warunki dobre. Zgłoszenia: Kraków, Radziwiłłowska 12, parter, Zofia Urbańska. 8137

Fryzjer, lub fryzjerka, trwała, wodna, żelazkowa, warunki, utrzymanie, mieszkanie. gaża lub procent. Zgłoszenia zaraz z warunkami: Bojankiewicz, Łańcut.

Służąca, z gotowaniem, potrzebna od zaraz. Zgłoszenia: Kraków, Blich 4/5.

Sekretarka, niemiecki perfekt, maszynopismo. przyjmie prace półdniową (po południu). Oferty z podaniem warunków składać: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7630".

Posad poszukują

Dentysta z długoletnią praktyką, poszukuje od zaraz posady. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 6490".

Fryzjerka dobra, trwała, wodna, żelazkowa — poszukuje posady natychmiast. Zgł.: Goniec: Krak., Kraków, „Nr. 7045".

Młoda wdowa z 6-letnią córką, obejmie posadę za gospodynię do samotnych osób, ewentualnie na plebanję. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7161".

Młody urzędnik, dobre świadectwa, samodzielny, miłej powierzchowności, język niemiecki, obejmie odpowiednie stanowisko od zaraz. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7165".

Farmaceutka, 1½ roczna praktyka — laboratorjum analiz lekarskich — przyjmie posadę w okręgu krakowskim. Wiadomość: Przybylska, Kraków, Długosza 3, m. 7. 7205

Panienka, młoda, uczciwa, znająca trochę język niemiecki i obznajomiona z gospodarstwem domowem, przyjmie posadę w charakterze bufetowej. Wiadomość: Kraków-Podgórze, Rynek 13/12.

22-letnia, obeznana z wszelkiemi pracami biurowemi, energiczna, zmieni posadę. Tylko stanowiska samodzielne, dające możliwość rozwoju wchodzą w grę. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7284".

Budowniczy (ukończone Technicum) z długoletnią praktyką budowlaną, podejmuje się wykonania rachunków ostatecznych z planami, ewentualnie przyjmie odpowiednią posadę od 1 grudnia rb. Zgłosz.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7310P".

Kupiec, 24 lat, praktyka w Spółdzielniach Rol.-Handl., z wykształceniem gimnazjum kupieckiego, poszukuje posady konwojenta, ewt. inną pracę. Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7375".

Starszy handlowiec, lat 58, z działu spożywczego i restauracyjnego, zna po niemiecku, księgowość itd., zdrowy, trzeźwy i pracowity, przyjmie pracę, kierownika, kasjera, magazyniera, ekspedjenta itp. Zgłoszenia dla „Handlowca": Kraków, Zwierzyniecka 11/4. 7472

Panna, opanowany język niemiecki, maszynopismo, stenografia polska i niemiecka, przyjmie zajęcie w godzinach południowych i wieczornych. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7478".

Buchalter-bilansista, lat 35, obznajomiony z planem kont, przebitką, oraz wszystkiemi pracami biurowymi, zakupem, sprzedażą, oraz korespondencją polsko-niemiecką, szuka odpowiedniego samodzielnego stanowiska. Również przyjmie pracę godzinową. Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7524".

Młody urzędnik, poszukuje pracy biurowej i manipulacyjno-rachunkowej. Długoletnia praktyka państwowa. Zgłosz.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7560".

Szofer, lat 37, prawo jazdy II klasy, Holzgas, poszukuje posady natychmiast, najchętniej na ciężarówkę. Zgłosz.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7605".

Młody, wykształcony, język niemiecki, przyjmie posadę jako konwojent, magazynier itp., najchętniej z mieszkaniem. Zgłosz.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7645".

Wdowa starsza, inteligentna, zajmie się gospodarstwem. Łaskawe zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7659".

Manikirzystka, siła pierwszorzędna, przyjmie pracę na piątki i soboty. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7730".

Kupiec-Polak, języki niemiecki, polski i rosyjski, korespondencja, kalkulacja, buchalterja, zakup, sprzedaż etc. Branża techniczna, elektrotechn., węglowa, art. biurowych. Dobra znajomość produkcji masowej metalowej, poszukuje odpowiedniego stanowiska, ewent. na pół dnia. Oferty do Gońca Krak., Kraków, „Nr. 7796".

Poszukuję posady portjera, lub magazyniera, znam trochę język niemiecki. Zgłosz.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7829".

Miłej powierzchowności, młoda, umiejąca pierwszorzędnie gotować, poszukuje odpowiedniego zajęcia. Łaskawe zgłoszenia proszę kierować: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7838".

Starsza, kulturalna, szuka lekkiej pracy, gotowanie, zarząd. Kraków, św. Jana 18, m. 3. 7868

Panienka, władająca niemieckim z dobrego domu, szuka posady do niem. domu, do dzieci, lub pomoc domowa. Kraków, Nürnbergstr. 19a/4, Halina bei F. Hofer. 7873

Absolwent szkoły handl., stenografia, maszynopismo, początki niemieckiego, poszukuje posady. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7899".

Wdowa z 4-letniem dzieckiem, pracowita i godna zaufania, szuka pracy, chętnie zajmie się gospodarstwem u dobrych ludzi. Zglosz.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7928".

Gospodyni samodzielna, inteligentna, zna wszechstronnie gospodarstwo, dobrą kuchnię, szycie — poszukuje posady, chętnie na prowincji. Oferty z podaniem warunków: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7987P".

Starsza pani, zajmie się domem pracujących osób, jako dochodząca. Zgłosz.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 8017".

Kupno nieruchomości

Właściciel interesu kupi zaraz parcelę w dobrym punkcie w Krakowie, lub okolicy od właściciela. Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7820".

Kraków, Lwów lub inna miejscowość! Kupię kamienicę, willę, parcelę budowlaną, gospodarstwo rolne. Gotówka natychmiast. Zgł.: Włodzimierz Huk, Kraków, Pijarska 19. 1764k

Kupię: majątek, gospodarstwo, dom, kamienicę, parcele, miejscowość obojętna. Skowroński, Kraków, Adolf-Hitler-Platz 39, tel. 158-66. 8400

Sprzedaż nieruchomości

Parcela budowlana, wydzielona, 652 m², front 18 m. Osiedle Urzędnicze, tanio: Kraków, Basztowa 10/1. 8859

Gospodarstwo rolne, koło Dobczyc, dom mieszkalny, 7 ubikacyj, stajnia, stodoła, 4 morgi ziemi ogrodowej i 8 morgów dzierżawy, do nabycia zaraz: Kraków, Basztowa 10/1. 8860

Willę, murowana, 20 pokojową w Rabce, zamienię na odpowiedni objekt w Krakowie, lub sprzedam: Kraków, Basztowa 10, m. 1. 8861

Parcelę, zalesioną, 1.500 m² w Bukowinie pod Zakopanem, tanio: Kraków, ul. Basztowa 10/1. 8862

Dom, murowany, jednorodzinny, 3 pokoje kuchnia, Bronowice Małe, blisko tramwaj, sprzeda: Kraków, Basztowa 10, m. 1. 8863

Parcelę, 300 sążniową, przy tramwaju, własność przedwojenna, sprzeda B/H. „Er-ka-es", Kraków, Starowiślna 27, telefon 128-74. 2168k

Młyn, wodno-turbinowy, przy Krakowie, sprzeda tylko zdecydowanemu B/H. „Er-ka-es", Kraków, Starowiślna 27, telefon 128-74. 2169k

Okazja 3 morgi pod Krakowem, blisko autostrady, do sprzedania. Wiadomość: Kraków, Dajwór 25/19. 7492

Kraków. Parcele 140, 180 s., uzbrojone. Wola Just. 250 s., fr. 20 m. Wola Duch. 340 s., oraz wiele innych na przedmieściach Krakowa, blisko tramwaju, sprzeda: Kraków, Zwierzyniecka 8/1. 8332

Łagiewniki, przy tramwaju, parcele: 140, 161, 430 sążni, sprzeda: Kraków, Zwierzyniecka 8/1. 8333

Skawina. Parcele: 200 s., 800 s., tanio sprzedamy: Kraków, Zwierzyniecka 8/1.

Majątek: 780, 430, 280, 100 i 50 mórg, okazja, do sprzedania. Skowroński, Kraków, Adolf-Hitler-Platz 39. 8399

Dom, jednorodzinny z ogrodem. Dom, jednorodzinny, Bronowice, okazja. Parcela, ulica Gnieźnieńska, wiele innych objektów, sprzeda tanio „Własna Strzecha", Kraków, Adolf-Hitler-Platz 10. Tel. 104-31. 8427

Bronowice Małe, domek, murowany, 5 pokoi, okazyjnie sprzeda „Lokata", Kraków, Łobzowska 4. 8594

Dębniki, dom, parterowy, murowany, 5 pokoi, tanio sprzeda „Lokata", Kraków, Łobzowska 4. 8595

Dom, III. p., 27 ub., pełny komfort, sprzeda tanio, Kraków, Mały Rynek 1, m. 5a, oficyny. 8161

Wszelkiego rodzaju kupna i sprzedaże nieruchomości, przeprowadza dyskretnie Kraków, Mały Rynek 1/5a, ofic.

Parcelę 1700 s., przedłużenie ul. Długiej, sprzeda natychmiast Kraków, Mały Rynek 1/5a, oficyny. 8163

Wola Justowska — parcela 900 s., przy alei kasztanowej, do sprzedania: Kraków, Mały Rynek 1/5a, oficyny. 8164

1/4 część domu, przy ul. Krupniczej, tanio do sprzedania: Kraków, Mały Rynek 1/5a, oficyny. 8165

Parcela, 360 s., przy asfaldzie, ul. Bronowicka, natychmiast do sprzedania: Kraków, Mały Rynek 1/5a, oficyny.

Dębniki — parcela, 156 s., przy ul. Głównej, do sprzedania. Kraków, Mały Rynek 1/5a, oficyny. 8167

Plac w Bieżanowie, dom z ogródkiem w Dębnikach, zaraz do sprzedania. Wiadomość: Łagiewniki, ul. do Wilgi 313/1.

Sprzedaż

Zakład zegarmistrzowski Stanisław Chwiłkowski, Kraków, Krakowska 1 pod Arkadami, poleca piękne upominki na św. Mikołaja. 8463

Szafy, łóżka, szafka nocna, ubranie czarne, w prążki, na średniego, swetr męski i damski, kapce na 5 lat, tanio sprzedam: Kraków, Szlak 17/5, II. p.

Zegarmistrz jubiler C. Chwiłkowski, Kraków, Florjańska 3. Sprzedaż, kupno, zlecenie. 8465

Zegarek złoty, na rękę, męski, nowoczesny, szwajcarski (Stoper), sprzedam: Kraków, św. Marka 20/10, I. p., do 11-tej i od 15-tej. 8920

Futro, źrebce francuskie, czarne, na niską, oraz kurtkę damską, skórzaną, sprzedam. Kraków, Botaniczna 6/23.

Fortepian, krótki koncertowy, sprzeda: Kraków, Basztowa 10/1, w godz. od 12 do 1. 8858

Sprzedam futro brązowe, źrebaki w dobrym stanie, sterylizator elektryczny (22×12. Kraków, Karmelicka 9/5.

Kuchenkę żelazną, sprzedam. oglądać w niedzielę, Kraków, Kołłątaja 6, ofic., II, drzwi 28. 8884

Spawalka transformatorowa, jednofazowa 380 V, prąd spawania 180 A, do sprzedania: Wieliczka, ul. Krzyszkowska 9, m. 3.

Smoking (krepa na jedwabiu), na wysokiego, tanio do sprzedania. Wiadomość: Kraków, Pilarecka 5/2. 8922

„His Master Voice", walizkowy patefon oraz płyty, sprzedam: Kraków, Długa 32, m. 8. 8941

Płyty taneczne i poważne, oraz patefon walizkowy „Paillard'a", sprzedam: Kraków, Długa 32/8. 8942

Maszynę krytą, Singera, piękną, tanio sprzedam. Kraków, Kielecka 30, przecznica Mogilskiej, dzwonek dozorcy. 8958

Ubranie ciemne, rajtki skórzane, brązowe, spodnie, futerko brązowe 3/4 damskie, płaszcz damski, czarny, na watalinie półbuty 43, buty z cholewami, maszyna do szycia, kryta. Kraków, Tarłowska 3/4 (przecznica Zwierzynieckiej).

Futro, łapki krymskie, modne, dla wysokiej osoby, w stanie pierwszorzędnym, okazyjnie sprzedam. Kraków, Mogilska 15a/10. 2222k

Ubranie granatowe, w paski, stan pierwszorzędny, na wysokiego, okazyjnie sprzedam. Kraków, Mogilska 15a/10.

Psy różnych ras sprzedaje, oraz kupuje Hodowla, Kraków, ul. Wadowicka 39. (Przedłużenie Kalwaryjskiej). 2224k

Pieski ratlerki liliputy, młode, piękne, również dobermany, młode, b. ładne okazy, oraz złe psy do stróżowania gospodarstw. sprzeda Hodowla: Kraków, Wadowicka 39 (przedłużenie Kalwaryjskiej). 2225k

Obrazy — sprzedaż, kupno. fachowa bezpłatna ocena: Kraków, Łobzowska 6. Salon Obrazów. 3344

Sypialnię z bieliźniarką, szafę kombinowaną, stół rozsuwany, sprzeda Magazyn Mebli, Kraków, Kopernika 8. 3835

Tapczan jedno i dwuosobowy do sprzedania. Kraków, Starowiślna 33, m. 3.

Fotel-łóżko, tapczan, otomanę, sprzeda. Kraków, Św. Marka 19, róg Florjańskiej. Sklep tapicerski. Dembiński. 6849

Maszyny „Singera", maszyny pisarskie, patefony, igły, płyty, fotoaparaty, instrumenty muzyczne, walizki, teczki, obrazy, antyki — okazyjnie sprzedaje „Centrokomis", Kraków, Grodzka 9.

Srebrne, platerowe przedmioty, nakrycia stołowe, kryształy, szkło, porcelana, naczynia kuchenne, gospodarcze — najtaniej sprzedaje „Centrokomis", Kraków, Grodzka 9. 6873

Kilimy, dywany, chodniki, narzuty, linoleum, firanki, kapy, pościel, bielizna — najtaniej w „Centrokomisie", Kraków, Grodzka 9. 6886

Futra, lisy srebrne, niebieskie, rude, spody futrzane, kołnierze, wszelką garderobę damską, męską, dziecięcą, tanio sprzedaje „Centrokomis", — Kraków, Grodzka 9. 6888

Tapczany, otomany, łóżka polowe, poduszki z włosia i trawy morskiej, poleca tapicer Łuczywo, Kraków, Stolarska 5, Pasaż Bielaka. 7084

Obrazy wybitnych artystów w wielkim wyborze, najprzystępniejsze ceny: Wawrzecki, Kraków, Wiślna 9. Sprzedaż, kupno, ocena. 7118

Obrazy najlepszych artystów polskich: Wawrzecki, Kraków, Wiślna 9. Sprzedaż, ocena, kupno. 7119

Motorki, talerze, automaty, adaptery i wzmacniacze telefoxa z gwarancją fabryczną, kupisz w Firmie „Kontakt", Kraków, Stradom 18. 7126

Firma jubilersko-zegarmistrzowska J. Gajewski, Kraków, ul. Starowiślna 26, poleca biżuterję, różne praktyczne wyroby srebrne, oraz przyjmuje reperacje zegarków. 7142

Kuchenki oszczędnościowe, żelazne, na węgiel, do nabycia. Kraków, Józefa 3.

„Singer", maszynę do szycia, okazyjnie sprzedam. Kraków, Kościuszki 35/18, w podworcu. 7224

Materace włosienne, używane, porządne, z trawy morskiej, sprzeda. Kraków, Św. Marka 19, róg Florjańskiej. Sklep tapicerski. 7302

Lampy karbidowe. Wzory za zaliczeniem. Inż. H. Grzeszkowiak, Warszawa, ul. Widok 3. m. 26. 1248k

Za zaliczeniem także wysyłamy sznurowadła i wszelką galanterję. Warszawa, Marszałkowska 102, pokój 10, I. p. Meżyńska. 1249k

Płyty nowości nagrań tanecznych, pięknych melodyj z filmów i operetek, sprzedam. Kraków-Dębniki, Zagrody 8/6.

Patefony walizkowe nowoczesne 1 i 2 sprężynowe w skórze, doskonały głos, płyty, sprzedam. Kraków-Dębniki, Zagrody 8/6. 6509

Kostjum popielaty na szczupłą oraz lisa czarnego sprzedam. Kraków, Paulińska 2, m. 15. 6591

Kapce zakopiańskie Nr. 38, sprzedam. Kraków, Paulińska 2, m. 15. 6592

Buty sznurowane, kalosze oraz marynarka na chłopca 13-letniego, do sprzedania. Kraków, Paulińska 2, m. 15. 6593

Półklubowy garnitur skórzany, ładny, wygodny. Kraków, św. Marka 19, róg Florjańskiej. Sklep tapicerski. 6614

Do sprzedania platon na gumach, na 30 metrów. Wiadomość: Kraków, Kalwaryjska 32, m. 10. 6644

Fortepiany, pianina — sprzedaż, kupno, zamiana. Skład Fortepianów Heleny Smolarskiej, Kraków, Sławkowska 4.

Źrebce — futro damskie, sprzedam. Kraków. Długa 7/6. 6964

Sprzedaż — kupno. Kraków, Długa 32, ubrań, płaszczy, bucików, bielizny.

Maszyny i przybory biurowe. Sprzedaż — Kupno. Agentura Handlowa Gołębiowski-Rafalski, Kraków, św. Marka 27, tel. 226-45. 7583

Lampki elektryczne na choinkę — komplety albo pojedyncze żarówki i oprawki bakelitowe w każdej ilości kupisz w firmie „Kontakt", Kraków, Stradom 18.

Nowość! Mając patefon na korbkę, możesz mieć piękną muzykę zastosowując membranę elektryczną. Informacje: Firma „Kontakt", Kraków, Stradom 18.

Wózek głęboki Konkon, antko, sportowy, wyprawkę, płaszczyki, pajacyki, kołderki łóżeczko sprzedam. Naciągam gumy do wózków. Kraków, Zyblikiewicza 5/46.

Futro męskie na piżmakach, kołnierz wydra amerykańska, blam piżmakowy, skórka sealskinowa i breitschwanzowa czarna, kołnierz, wydra — sprzeda okazyjnie sklep, Kraków, Krakowska 36.

Kuchenki gazowe 2-płomienne, oszczędnościowe i węże do tychże, poleca D/H. Centrala Światła, Kraków, Dietla 35, tel. 167-27. 8254

Żelazko elektryczne „Brabork" domowe i krawieckie, najwyższy gatunek, poleca D/H. Centrala Światła, Kraków, Dietla 35, tel. 167-27. 8255

Lampy elektryczne, materjały elektrotechniczne w wielkim wyborze poleca D/H. Centrala Światła, Kraków, Dietla 35, tel. 167-27. 8256

Maszynę do szycia, krytą, sprzedam tanio. Kraków, Plac Dominikański 4/4.

Sprzedam płaszcz damski, zimowy i dziecięcy na 5 lat, zimowy, Kraków, Stradom 6. Gniadek. 8376

Kompletna łazienka, oraz grający Polyphon, 20 płyt, tanio sprzedam. Kraków, Adolf-Hitler-Platz 39/7. 8402

Taboret fortepianowy, sprzedam. Kraków, Adolf-Hitler-Platz 39/7. 8404

Kapce, śniegowce (generałki), pantofle, sprzeda Firma „Szczepko-Tonko", Kraków, Hala Targowa Nr. 22. 8408

Patefon elektryczny zmieniający dziesięć płyt oraz pojedyńczy, okazyjnie sprzedam. Kraków, Florjańska 15, m. 4 — godzina dowolna. 8453

Sprzedam okazyjnie fotel dentystyczny, korbowy, maszyna nożna i elektryczna. Kraków, Reichstrasse 39/5, dentysta.

Suknia wieczorowa, w dobrym stanie i buciki wieczorowe, do sprzedania. Sklep Komisowy, Kraków, Adolf-Hitler-Platz 12, w podwórzu. 8558

Elektromonterzy! Materjał instalacyjny w wielkim wyborze poleca D/H. Centrala Światła, Kraków, Dietla 35. 8257

Zapalniczki do gazu z kamyczkami poleca: Dom Handlowy — Centrala Światła, Kraków, Dietla 35. 8258

Kuchenki elektryczne, grzałki, grzejniki w wielkim wyborze poleca D/H. Centrala Światła, Kraków, Dietla 35, tel. 167-27.

Filateliści! Do odstąpienia 2 komplety Protektoratu Czech i Moraw we wszystkich odmianach, 180 sztuk, czyste i stemplowane, ewtl. bez Mi 1—19, tylko prywatnym zbieraczom. Podać cenę. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 8307".

Buciki męskie, Nr. 40, dobry stan, sprzedam. Kraków, Florjańska 36/8, II.

Buty z cholewami, Nr. 41, płyty koncertowe i basen dla chorego, sprzedam. Kraków, Krowoderska 19/6a.

Sypialnia, jasna, dębowa, używana, tanio do sprzedania. Kraków, Grobie 19, m. 3. 8681

Tapczan jedno- i dwu-osobowy, szafa czwórdzielna, stół i 4 krzesła, do sprzedania. Kraków, Stradom 13/9.

Filatelistyczne biuro „Kolekcja", Kraków, Bracka 4, I p, — sprzedaje kupuje wszelkie znaczki i zbiory. 5665

Futro perskie sealskinowe, źrebce i inne sprzeda Sklep Komisowy, Kraków, Starowiślna 50. 7480

Futro damskie cielaki z zarękawkiem i czapką, pierwszorzędne skóry — sprzeda Kraków, Przemyska 4/1. 7482

Fortepiany, pianina poleca najtaniej: Świątek, Kraków, Starowiślna 12.

Sprzedajemy tanio używane ubrania, płaszcze, bieliznę pościelową, koce, firanki, kilimy oraz inne ładne rzeczy: Kraków, św. Krzyża 7. Sklep. 7581

Singer maszynę, krytą, mało używaną, sprzedam. Kraków, Krakowska 39/35, II. p., front. 7728

Fortepian wiedeński, w najlepszym stanie, sprzedam. Kraków, Limanowskiego 56, m. 5. 7788

Krótki krzyżowy, fortepian, z angielską mechaniką, w najlepszym stanie sprzedam. Kraków, Konarskiego 52, m. 9. 7789

Patefon walizkowy, 2-sprężynowy z płytami oraz walizkowy 1-sprężynowy, marki „Capito", okazyjnie do sprzedania. — Oglądać codziennie od godz. 14—18-tej, Kraków, ul. Staszica 10, m. 2. 7790

Fortepian Petrof, angielska mechanika, sprzeda Kraków, Szlak 43/7. 7941

Wielki wybór ubrań, futer damskich, męskich, płaszczy zimowych, jesionek, fotoaparatów, kryształów, kilimów, bielizny damskiej (kompletów), męskiej, pościelowej, firanek. Ceny niewysokie — poleca Komis, Kraków, Adolf-Hitler-Platz 12, w podworcu. 7966

Używane różne piękne meble sprzedaje Hala Meblowa, Kraków, Grodzka 59.

Grodzka 59. Komis tanio sprzeda nakrycie srebrne, pelerynkę z lisa srebrnego, modne futro damskie, zarękawek z ogonów, fotoaparat. Grodzka 59. 7995

Lisy, futra, pelerynki, ubrania, płaszcze, dywany, obrazy, kryształy — poleca okazyjnie Komis, Grodzka 59. 7996

Kapce zakopiańskie, sprzedam. Kraków, św. Wawrzyńca 16/22, I. p., ofic. 8149

Okazyjnie sprzedam szafę biurową, trójdzielną. Wiadomość: Kraków, Ks. Józefa 1. 8186

Sprzedam szafy, łóżka, siatki, materace, serwantkę, kredensy. Kraków, Krakowska 35, Sklep mebli. 8204

Polecamy: ubrania, płaszcze, futra, blamy, lisy, dywany, kilimy, chodniki, obrazy, kryształy, porcelanę, nakrycia srebrne, patefony i inne różne rzeczy. Komis, Kraków, Plac Dominikański 4. 8265

Sprzedam tanio krzesła wyściełane, stół rozsdwany. Kraków, Starowiślna 77/11.

Płyty polskie, niemieckie, w wielkim wyborze. — Tańce góralskie — Krakowiaki — Królewna Śnieżka — ludowe — Wykonanie Chór Dana, Fogg-Popławski, sprzedam codziennie 9—18, niedziela 9—11. Kraków, Mogilska 8/6. 8398

Singera-Simancco, maszynę, szafkową, mało używaną, szafka luksusowa, sprzedam. Kraków, Lwowska 20/6 (po południu). 8438

Futro jasne, Szynszyle popielate, francuskie, modne i nutrie piękne, sprzedam. Kraków, Michałowskiego 2/7.

Futro, sportowe, męskie i damskie, okazyjnie do sprzedania. Wiadomość: Kraków, ul. Batorego 24/2, od godziny 12—17. 8562

Fortepian, angielska mechanika, stan doskonały, tanio sprzedam. Kraków, Karmelicka 17/7. 8580

Kapce oryginalne, zakopiańskie, solidnie wykonane na nogę i buciki, sprzedam. Kraków-Podgórze, Limanowskiego 41, m. 1. 8650

Futro perskie i męskie w bardzo dobrym stanie, do sprzedania. Kraków, Lubomirskiego 23/4. 8706

Młocarnię, sztyftówkę, pasówkę, brony potrójne 65 kg, wialnię, zaraz sprzedam. Kraków, ul. Bolesława Chrobrego 18/2.

Auto ciężarowe, 1 tonna, ciągnik Fordson, lando powóz, szlifiarkę z wężem, tanio sprzedam bez pośredników. Kraków, ul. Bol. Chrobrego 18/2. 8708

Buty damskie, używane 37, męskie 42, mandolina, płyty, do sprzedania. Kraków, Dietla 83/9. 8741

Gitarę, sprzedam. Kraków, Dietla 83/9.

Bunda podróżna, wełniana, ubranie kubrakowe, wzrost średni, półbuciki zamszowe, gran., Nr. 39, płaski obcas, w dobrym stanie, do sprzedania. Kraków, Osiedle Ofic. Bema 4/3. 8771

Wózek-Autko, luksusowe, sprzedam Kraków, św. Sebastjana 16/28, prawa ofic., II. p., ganek. 8772

Futro sealskinowe, na średnią, półbuciki granatowe, 35 i brązowe. 37, francuski obcas, czarne męskie, 42, sprzedam. Kraków, Radziwiłłowska 17/6, raz dzwonić. 6802

Wózek głęboki, sportowy i łóżeczko, sprzedam. Kraków, Zyblikiewicza 5/39.

Futro, męskie, perskie, sealskinowe, oraz źrebce żółte, sprzedam. Kraków, ul. Długa 27/14, parter, oficyna. 8810

Futra, sealskinowe, modne, ze skór markowych, wydra amerykańska i krajowa, pelerynka z lisa rudego, do sprzedania. Kraków-Podgórze, Nadwiślańska 8.

Patefon, elektryczny, markowy, o pięknym tonie i szafce, sprzedam. Oglądać od 12—2 i po 6-tej, Kraków, Warszawska 7, m. 28, parter. 8820

Ubranie na średniego i niskiego, palto, na średniego, kostjum, sprzedam. Kraków, Dietla 45/1, I. p. 8856

Obrazy, dywany, kilimy, antyki meble, porcelana. Sprzedaż — kupno, ocena: Salon Obrazów i dzieł sztuki „Antyki". Kraków, Stradom 18, tel. 140-63. 6108k

Sypialnie, szafy kombinowane i różne meble do sprzedania Kraków, Starowiślna 44. Brazda. 8667k

Tapczan nowoczesny, jedno- i dwuosobowy, sprzedam. Kraków, Meiselsa 6/4

Obrazy znanych malarzy polskich sprzeda Komis, Kraków, Pl. Dominikański 4.

Dywany, obrazy, sprzedaż, kupno, ocena: Kraków, Florjańska 8. 1149k

Szewskie przybory: W. Cebula, Kraków, Starowiślna 50. 1353k

Płyty gramofonowe, duży wybór polskich, sprzedam. Kraków, Starowiślna 54, m. 20, od 15—18. 1359k

Na Św. Mikołaja i Gwiazdkę polecamy torby dla Pań, walizy, torby szkolne, teczki, pudełka itp. Ceny przystępne. „Export" Kraków, Miodowa 17. Hurt — Detal. 1910k

Ważne dla młynów. Gaza młynarska, szwajcarska Schindler, do nabycia. Reklama — Lwów, Sykstuska 21 sub „Młynarz". 2139k

Pantofle ranne, teczki, poleca detalicznie Leon Orzechowski, Kraków, ul. Starowiślna 76. 2140k

Tapczan jedno- i dwu-osobowy, do sprzedania. Kraków, Starowiślna 33/3.

Pieski, młode setery, irlandy wysokorasowe, oraz inne, sprzeda i kupi Hodowla, Kraków, Wadowicka 39. 2142k

Komis — Florjańska 31. Polecamy płaszcze zimowe, męskie i damskie, futra, lisy, kołnierze futrzane, dywany, kilimy. 2143k

Książki sprzedam: Dzieje Powszechne, wyd. Bondy 15 t. zł. 1 000,—; Encyklopedja Gutenberga 20 t. zł. 2 300,—; Encyklopedja Orgelbranda (1883—84) 12 t. zł. 700,—; Wielka Przyroda ilustrowana 3 t. 1022 str. zł. 900,—; Sienkiewicz; „Trylogja" zł. 650,—; Bilza: „Nowe lecznictwo przyrodne" 2 t. zł. 300,—; Atlas Powszechny E. Romera zł. 500,—; Księga Zdrowia 4 t. 3200 str. 432 ilustr. (1907 r.) zł. 300,—; Trzaski Ev. Michalskiego: „Słownik polsko-niemiecki" 1800 str. zł. 350,—; Trzaski Ev. M.: „Życie zwierząt" Brehma 2 t. zł. 1300,—; Trzaski Ev. M.: „Encyklopedja Powszechna ilustr." 2 t. zł. 550,—; Encyklopedja „Świat i Życie" 5 t., zł. 3 500,—; „Dzieje Polski", wyd. Mauer 1904 r. 4 t. zł. 500.—. Prowincja za zaliczeniem. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7019".

Płaszcz męski merengo, na wysokiego mężczyznę, w b. dobrym stanie do sprzedania. Kraków, Krzemionki 3, m. 5.

Do sprzedania lis niebieski — tanio, z powodu wyjazdu. Kraków, Długa 44, III p. m. 10. 7088

Chodnik 7 mtr., narzuta dywanowa i pluszowa, firanki, kryształy, wazony, majolika, porcelana. Kraków, Pędzichów 4, m. 7. 7116

Jadalnia wiedeńska do sprzedania. Kraków, Dietla 29/2, m. 2. 7146

Futro męskie do sprzedania. Kraków, Limanowskiego 44. m. 5, oficyna, godz. 11—12. 7152

Harmonję pianową 80 b. register, sprzedam. Kraków, Krzywa 5/9. 7155

Beckera zegar duży, stojący, sprzedam. Kraków, Wrzesińska 11, m. 1. 7164

Piękną białą harmonję, 140 basów, 3 registry, Paulo Soprani, b. tanio sprzedam. Kraków, Olsza, ul. Jaworskiego 19, E. Jakubiec. 7176

Firanki, portjery — prywatnie sprzedam. Kraków, Sobieskiego 22/4, godz. 1—4.

Kredens kuchenny i stół, tanio sprzedam. Zgł.: Goniec Kraków, Kraków, „Nr. 7183".

Patefon dwusprężynowy z płytami, walizka skórzana i torebka damska, do sprzedania. Wiadomość: Kraków, Florjańska 53, m. 10. 7185

Wózek dziecięcy, głęboki i sportowy do sprzedania. Wiadomość: Kraków, Stradom 3, m. 5. 7187

Rower dziecięcy, 3-kołowy, na balonach, sprzedam. Kraków, Felicjanek 5, m. 12, od godz. 2. 7189

Futro męskie, b. dobry stan, ubranie (bielskie) na wyższego mężczyznę, sprzedam. Kraków, Chłopickiego 3/2, od 10—2. 7199

Łóżko polowe, tapczan dwuosobowy, otomana. Kraków, św. Marka 19, róg Florjańskiej. Sklep tapicerski. 7200

Kostjum modny, zimowy, Leszczków i suknia ręcznej roboty, do sprzedania. Kraków, Aleja 29-Listopada 43, m. 10, od 3-ej. 7212

Contaż II, stan doskonały — sprzedam. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7217".

Kuchenkę żelazną, 2—3 garnki — sprzedam. Kraków, Kazimierze Wielkiego Boczna 77a, m. 3. 7285

Śniegowce czarne Nr. 38, czółenka granatowe Nr. 37, buty sportowe męskie, podwójna skóra szwedzka Nr. 41 — sprzedam. Kraków, Siemiradzkiego 7, m. 4, godz. 15—16. 7306

Sprzedam suknię zieloną, wełnianą, firankę filidekos., wielką. Kraków, Pędzichów 19, m. 5. 7309

Futro damskie duże, łapki karakułowe, stan bardzo dobry — sprzedam. Kraków, Smoleńsk 16/6. 7316

Maszynę do pisania „Underwood" nowoczesną — sprzedam. Zgł.: Kraków, Starowiślna 69, m. 4, tel. 127-60. 7320

Frak na wysokiego, elegancki, sprzedam. Wiadomość: Kraków, tel. 173-19.

Tempera, farby olejne artystyczne, w kompletach lub pojedyncze kolory oraz pędzle, sprzedam. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7335".

Płyty, piękne walce, tanga, foxtroty, polki, rumby, patefon walizkowy, igły, sprzedam. Kraków-Dębniki, Zagrody 6/6.

Jadalnię nowoczesna, orzech kaukaski — sprzedam. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 7360".

Palto męskie ciemne, gatunek, stan bardzo dobry oraz buciki damskie czarne, jaszczurka Nr. 36/37, sprzedam. Kraków. Łagiewnicka 50b, m. 5. 7368

Noclegi

Noclegi przyjezdnym. Kraków, św. Sebastjana 34, m. 2. 6802

Noclegi: Kraków, Szewska 7, m. 7.

Noclegi: Kraków, Starowiślna 52, m. 13, front — Baudowa.

Noclegi: Kraków, Grodzka 59/12.

Noclegi inteligencji: Kraków, Radziwiłłowska 14/2. 8549

Noclegi: Kraków, Zielona 25/1. 2146k